

na soudu první stolice, by podle tohoto návrhu postupoval, totiž by obžalovanému ustanovil obhájce chudých a tomuto doručil opis rozsudku, od kdy teprve by začala běžeti osmidenní lhůta ku provedení včas ohlášeného opravného prostředku. To se však nestalo a uvedená lhůta tedy ještě neuplynula, ba nezačala vůbec ještě běžeti. Na tom nemohla by nic měniti ani okolnost, kdyby obžalovanému snad byl ponechán nedopatřením opis vyhlášeného rozsudku, ačkoliv to, jak již naznačeno, z uvedeného protokolu najevo nevychází. Neboť nesla-li se žádost obžalovaného podle uvedeného prohlášení zcela jasně k tomu, by opis rozsudku byl doručen jen obhájci chudých, byl tím podle § 285 tr. ř. počátek osmidenní lhůty ku provedení zmateční stížnosti odsunut až do doby, kdy opis rozsudku bude skutečně obhájci doručen, a účinek ten nemohl býti zmařen ani tím, že vyhotovení rozsudku bylo pak snad ponecháno v rukou obžalovaného, jenž si toho vůbec nepřál. Stalo-li se tak přes to, ba proti vůli obžalovaného, nelze a nemohl proto ani obžalovaný spatřovati v takovém postupu doručení ve smyslu § 285 tr. ř. s účinkem, že od tohoto dne běží lhůta ku provedení zmateční stížnosti.

Neuplynula-li podle toho co uvedeno dosud uvedená lhůta, pochybil první soud, pokud usnesením ze dne 15. listopadu 1933 zamítl zmateční stížnost a limine z toho důvodu, že zmateční stížnost nebyla v uvedené lhůtě provedena. Bylo proto stížnosti obžalovaného vyhověti a napadené usnesení zrušiti a ukládá se soudu první stolice, by obžalovanému obhájce chudých ustanovil, témuž opis rozsudku doručil k provedení zmateční stížnosti a dále podle zákona jednal.

Čís. 4875.

Nejednal bezprávne a nedopustil sa zločinu porušenia domáceho pokoja syn, ktorý, hoci sám v byte nebýval, násilím dopravil tam svojho opitého otca, ktorý ležal pred domom a ktorého druhí rodinní príslušníci nechceli vpustiť do bytu.

(Rozh. zo dňa 9. decembra 1933, Zm IV 357/33.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti M. B., obžalovanému zo zločinu porušenia domáceho pokoja atď., na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti obžalovaného takto sa usniesol: Z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov. zrušujú sa rozsudky oboch nižších stolíc čo do zločinu podľa § 330 tr. zák. a prečinu podľa § 2 zák. čl. XLI:1914, v dôsledku toho aj vo výrokoch o treste a výrokoch s tým súvislých a krajský súd v R. sa poukazuje, aby vo zrušenej časti znova jednal a rozhodol.

Z d ô v o d o v:

Pri preskúmaní veci najvyšší súd z úradnej povinnosti zbadal toto: Súdny nižších stolíc uznaly obžalovaného vinným (okrem prečinu podľa § 323 odst. 1 a 3 tr. z.) zločinom porušenia domáceho pokoja podľa

§ 330 tr. zák. a prečinom urážky na cti podľa § 2 zák. čl. XLI:1914, ktoré spáchal tak, že dňa 24. októbra 1932 v P., keď jeho matka A. B. nechcela mu vydať kľúč od svojho zamknutého bytu, kopnul nohou do dverí, až ich vyrazil a vniknul do predsieni a keď matka zatvorila pred ním na zastrčku aj dvere izby, tieto dvere kopnutím tiež vyrazil a pri tej príležitosti svoju matku pobil rukama po hlave a aj po tele, na zem ju povalil a ju kopal a nadával jej do svíň a do kuriev, ale poranenie jej nespôsobil a že tak jednak násilím vnikol do bytu iného bezprávne a bez svolenia toho, kto tam býval, a jednak proti inému užil výrazu zneuctievajúceho, ponižujúceho a zahanbujúceho a vykonal čin takého rázu. Obžalovaný už pri četníckom stopovaní a potom aj v trestnom pokračovaní bránil sa dôsledne tým, že inkriminovaný čin spáchal preto, aby uložil do bytu svojho opilého otca M. B., ktorý v tu dobu ležal na chodbe domu, lebo jeho matka to odoprela urobiť. K tejto námietke obžalovaného uviedly nižšie súdy, že obžalovaný nebýva v dome rodičovskom a že nemá preto hockedy právo vojsť do tohoto domu a preto, keď vošiel násilím do tohoto domu, hoci mu matka vstup odoprela, jednal bezprávne. Tým sa však nižšie súdy navyporiadaly s obranou obžalovaného. Predovšetkým nezistily nižšie súdy, či byt, do ktorého obžalovaný vniknul, bol výlučne bytom A. B-ovej, či v tomto byte skutočne aj býval otec obžalovaného M. B., ďalej nezistily, či je pravda, že v kritickú dobu otec obžalovaného skutočne ležal opilý pred prahom svojho bytu, v kladnom prípade, prečo nebol druhými príslušníkmi svojej rodiny vpustený do bytu a ošetrený. V prípade, že by okolnosti obžalovaným tvrdené boli zistené ako pravdivé, nebolo by možné uznať vinu obžalovaného v zločine podľa § 330 tr. zák., lebo jeho otec mal právo, aby bol vpustený do svojho bytu, a bol-li celkom opilý, bolo povinnosťou jeho rodinných príslušníkov, aby ho do bytu dopravili. Preto v tom prípade, že otec obžalovaného mal právo na vstup do onoho bytu, nejednal obžalovaný bezprávne, keď ho v tomto práve podporoval, prípadne, keď následkom bezpovedomého stavu svojho otca, zavineného opilosťou, jednal zaňho v jeho záujme, namiesto toho, aby ho v takom stave nechal pred bytom k verejnému posmechu cudzích ľudí. Dotyčne činu spáchaného urážkou A. B-ovej a kvalifikovaného nižšími súdmi ako prečin podľa § 2 zák. čl. XLI:1914 obžalovaný rozsudky nižších súdov výslovne nenapáda, avšak čin tento je v súvislosti s činom kvalifikovaným podľa § 330 tr. zák. V prípade, že by bol obžalovaný uznaný vinným týmto zločinom, nebolo by možné jeho násilie spáchané proti A. B. kvalifikovať osobitne ako urážku, ak bolo spáchané s účelom pri násilnom vniknutí do jej bytu a za účelom vniknutia, lebo potom bolo súčiastkou násilia použitého k vniknutiu do bytu. Súdy nižších stolíc však nezistily, či obžalovaný, keď svoju matku pobil, na zem ju povalil a ju kopal, toto násilie (ktorým bola podľa názoru súdov nižších stolíc proti A. B. tiež spáchaná urážka na cti), vykonal pri vniknutí do jej bytu a za tým účelom, aby tam vniknul. Pokiaľ tedy súdy nižších stolíc opominuly zistenie uvedených skutočností, nehľadely na také okolnosti, na ktorých závisí možnosť použitia príslušných ustanovení zákona. Najvyšší súd preto pokračoval podľa prvého odstavca

§ 35 por. nov., zrušil rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa čo do zločinu podľa § 330 tr. zák. a prečinu podľa § 2 zák. čl. 41/1914 a v dôsledku toho aj vo výrokoch o treste a výrokoch s tým súvislých a dotyčne zrušenej časti nariadil nové pokračovanie.

Čís. 4876.

Pro posouzení cti člověka mají důležitý význam netoliko všeobecné názory spoluobčanů vůbec, nýbrž hlavně —, pokud by ovšem neodporovaly snad povšechným názorům o slušnosti — i názory oněch užších kruhů společenských, v nichž dotčená osoba žije a pracuje a proti kterým převzala určité povinnosti.

Výtka zástupcům dělnické strany na radnici, že určitými činy (pomáhající nedělnické straně v případě vnucování dílovedoucího) poškozovali zájmy dělnictva, jež hájiti bylo první a hlavní jejich povinností, takovou měrou, že je dělníci při příštích volbách odmítli, je výtkou nečestného jednání, jež je způsobilé, snížit je v obecném mínění těch kruhů, jichž účinné zastupování bylo jejich úkolem a povinností.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1933, Zm I 828/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromých obžalobců do rozsudku krajského soudu v Plzni jako soudu kmetského ze dne 13. července 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., jakož i pro přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody :

Zmateční stížnosti soukromých obžalobců nelze upříti oprávnění. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a), věcně i čís. 5 § 281 tr. ř. napadá zmateční stížnost zprošťující výrok ve dvou směrech; jednak, pokud jde o smysl pozastaveného článku, jednak, pokud jde o výrok, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy. Nezbytným předpokladem správného a vyčerpávajícího řešení otázky viny při trestných činech proti bezpečnosti cti je, by po stránce formální i právní byl bezvadně zjištěn obsah, smysl a rozsah závadného výroku. Teprve když v tomto směru soud si náležitě a správně uvědomil směr a způsob útoku na čest, může přikročiti ke zkoumání otázky důkazu pravdy, který se přece s obsahem urážky musí krýti. Vychází-li se z těchto pravidel, nutno především přisvědčiti zmateční stížnosti, pokud napadá výrok soudu, že v pozastavené stati vůbec není obsažena skutková podstata přečinu proti bezpečnosti cti.

Je přípustiti, že slovo »vnucování« může znamenati i pouhé doporučování nebo ustanovení a že nemusí obsahovati nic nečestného nebo